Policy Brief: TZ.11/2010K

Je, Waliwajibika?

Tathmini ya miaka mitano ya Bunge 2005-2010

1. Utangulizi

Tarehe 16 Julai mwaka 2010, baada ya kikao cha 20 cha Bunge, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania alivunja Bunge la 9. Tukio hili liliashiria mwisho wa muhula wa Wabunge waliochaguliwa katika uchaguzi mkuu wa mwaka 2005. Kwa kuwa kikao cha mwisho kimeshamalizika, tunapata fursa ya kutazama nyuma na kuangalia utendaji wa wabunge wakati wa muda wao. Je, walishiriki kikamilifu na kuwakilisha majimbo yao kwa kuuliza maswali na kuchangia hoja ama walikaa kimya?

Bunge ni chombo kikuu cha kupitisha sheria Tanzania. Bunge linatoa idhini ya fedha kutumika kwa ajili ya kuendesha utawala na kusimamia mipango ya serikali. Bunge linasimamia utendaji kazi wa Serikali Kuu na hutumika kama jicho la kuhakikisha kuwa Serikali inawajibika kwa wananchi wake. Ili kufanikisha yote haya, Wabunge wanapitisha sheria, wanaidhinisha kodi na kuchunguza sera, pamoja na mapendekezo ya matumizi ya Serikali; na hujadili masuala muhimu ya kila siku. Ili Bunge liweze kufanya kazi yake ya usimamizi vizuri, ushiriki hai wa wabunge ni muhimu. Wabunge wanaweza kushiriki kwa namna tatu: wanaweza kuuliza maswali ya msingi, kuuliza maswali ya nyongeza, au kuchangia hoja wakati wa mijadala.

Muhtasari huu ni muendelezo wa ile iliyotangulia, wa mwisho ulitolewa mwezi Agosti mwaka 2010. Muhtasari huu unawasilisha mambo saba kuhusu ushiriki wa Wabunge, ikiwa ni pamoja na kuonesha wabunge wenye kuongoza kwa ushiriki na wale wenye ushiriki mdogo.

Taarifa zilizotumika katika muhtasari huu zimepakuliwa kutoka kwenye POLIS (Parliamentary On-line Information System) iliyopo kwenye tovuti ya Bunge (http://www.bunge.go.tz) Mwezi Agosti 2010. Aidha data kamili zinaweza pia kupakuliwa kutoka kwenye tovuti ya Uwazi (www.uwazi.org).

Uwazi
pata picha kamili

Taarifa hii imetolewa na Uwazi iliyopo Twaweza/Hivos Tanzania.

Uwazi, S.L.P 38342, Dar es Salaam, Tanzania.
Simu +255 22 266 4301. Nukushi +255 22 266 4308.
Barua pepe: info@uwazi.org. Tovuti: www.uwazi.org

Kimetolewa Oktoba 2010

2. Mambo saba makuu kuhusu Bunge 2005-2010

Ili kuweza kutathmini utendaji wa wabunge katika kipindi cha miaka mitano iliyopita, tunawasilisha ripoti ya wabunge wote 322: 231 waliochaguliwa, 75 wa viti maalum, 10 wa kuteuliwa na Rais, 5 kutoka Baraza la Wawakilishi la Zanzibar na Mwanasheria Mkuu wa Serikali. Katika baadhi ya sehemu za taarifa hii tunatofautisha wabunge ambao ni wajumbe wa Baraza la Mawaziri na wale ambao si wajumbe wa Baraza hilo. Katika sehemu ambazo utofautisho unafanywa kwa njia hii, tunakuwa tumeweka bayana.

Jambo la kwanza: CCM ni chama kinachochangia zaidi Bungeni

Jumla ya idadi ya ushiriki wa wabunge ni 25,765 katika vikao 20 vya Bunge kukiwa na wastani wa michango 80 kwa kila mbunge. CCM inaongoza kwa michango ya ushiriki 21,196, ikifuatiwa na CUF kwa michango ya ushiriki 2,713, CHADEMA ikitoa michango ya ushiriki 1,647, na UDP 209. Wabunge wa CCM kuchangia zaidi si jambo la kustaajabisha kwa kuwa wabunge 278 (asilimia 86 ya wabunge wote) ni wa CCM, wakati 32 (asilimia 10) ni wa CUF, 11 (asilimia 3) ni wa CHADEMA, na mmoja (asilimia 0.3) ni wa UDP.

Kielelezo na. 1: Ushiriki Bungeni ki-chama

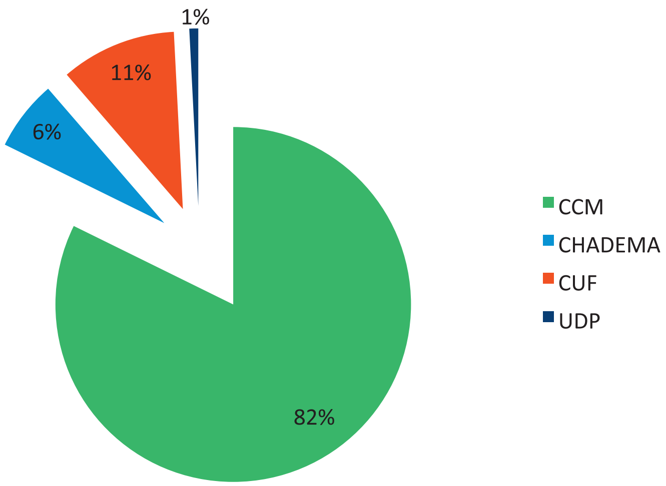

Chanzo: Tovuti ya Bunge (www.bunge.go.tz).

Jambo la pili: Wabunge wa CCM walikuwa na ushiriki mdogo zaidi Bungeni

Kielelezo namba 2 kinaonesha utendaji wa vyama mbali mbali kwa kutathmini wastani wa ushiriki kwa kila mbunge. Kwa maswali ya msingi CHADEMA inaongoza kwa wastani wa maswali 20 kwa kila mbunge. CHADEMA pia inaongoza katika kuuliza maswali ya nyongeza ikiwa na wastani wa maswali ya nyongeza 40 kwa kila mbunge. UDP yenye Mbunge mmoja, ndiyo imeongoza katika kuchangia hoja. Chama tawala kimekuwa cha mwisho katika kuuliza maswali ya nyongeza. CUF ni cha mwisho katika kutoa michango, ikitoa wastani wa michango 48 kwa kila mbunge wakati UDP hakikuuliza swali la msingi hata moja.

Tukizingatia jumla ya idadi ya ushiriki, CCM ni ya mwisho ikiwa na wastani wa ushiriki wa 76 kwa kila mbunge, ikifuatiwa na CUF (85), CHADEMA (150) na UDP (209).

Kielelezo na. 2: Wastani wa idadi ya maswali na michango kwa kila mbunge, ki-chama

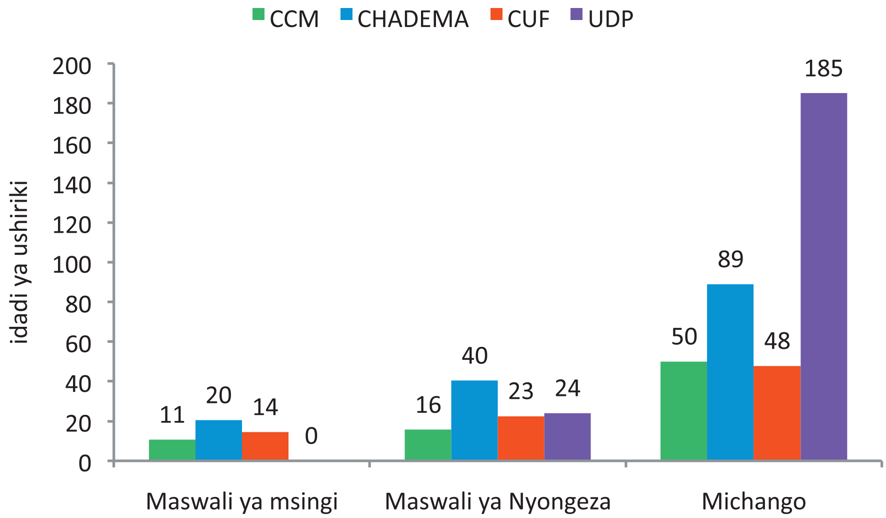

Chanzo: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).

Jambo la tatu: Wabunge wa kuchaguliwa wanashiriki zaidi

Kielelezo namba 3 kinaonesha Wabunge wa kuchaguliwa ndio wanaongoza kwa ushiriki katika vipengele vyote vitatu (maswali ya msingi, maswali ya nyongeza na michango). Wabunge kutoka Baraza la Wawakilishi la Zanzibar pamoja na wale wa kuteuliwa na Rais ndio wenye ushiriki mdogo zaidi katika vikao vya Bunge. Zingatia kwamba kipengele hiki hakimjumuishi Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Kielelezo na. 3: Wastani wa ushiriki wa Wabunge, kwa-aina ya ubunge

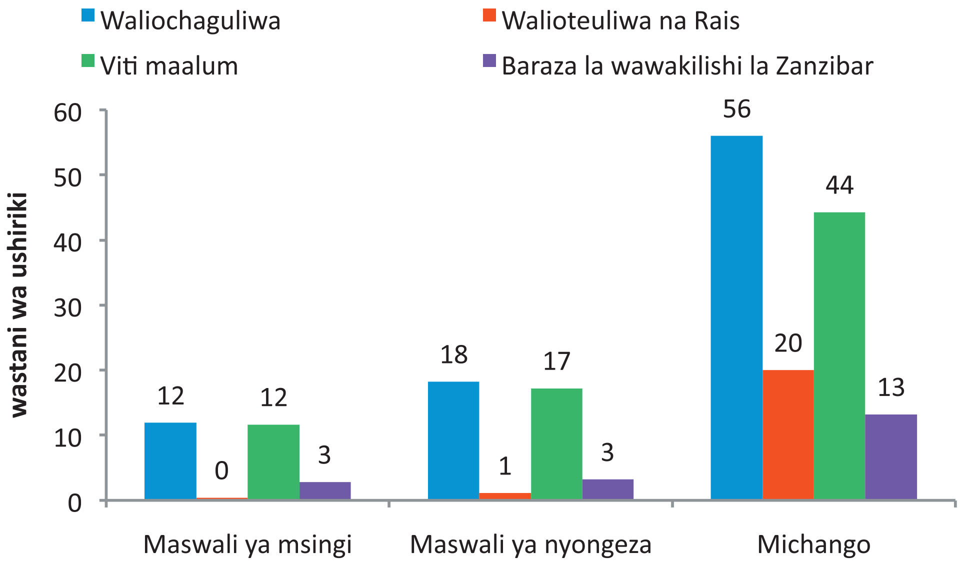

Chanzo*:* Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).

Jambo la nne: Wabunge wanaume wanashiriki zaidi

Bunge la 9 la Tanzania lina Wabunge wa kiume wapatao 222, na wa kike wapatao 100. Kama ilivyooneshwa katika kielelezo namba 4, katika vipengele vyote vitatu wastani wa ushiriki wa Wabunge wa kiume ulizidi ule wa Wabunge wanawake kwa kiasi kidogo.

Kielelezo na. 4: Wastani wa ushiriki wa Wabunge, kwa jinsia

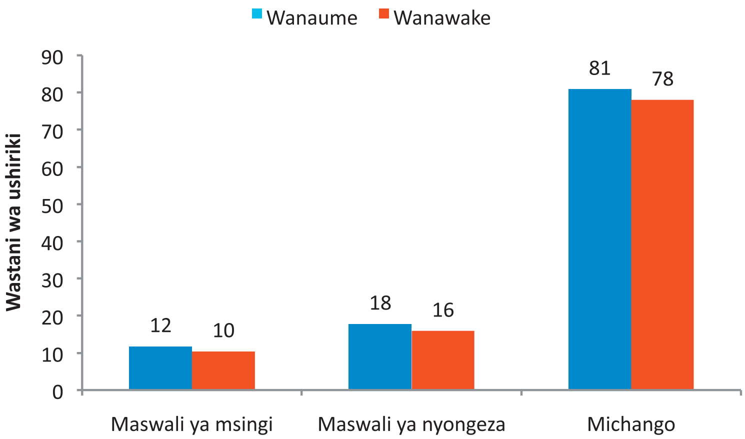

Chanzo: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).

Jambo la tano: Mawaziri wana ushiriki mdogo Bungeni

Bunge lina jumla ya wajumbe wa Baraza la Mawaziri 48 wakiwemo: Mawaziri 26, Naibu Waziri 21, na Waziri Mkuu. Wote hawa ni Wabunge wa CCM. Kati ya hawa, 41 hawakuwahi kuuliza swali hata moja la msingi katika kipindi chote cha miaka mitano Bungeni.

Kati ya wabunge 267 wasio wajumbe wa Baraza la Mawaziri ama viongozi wa ngazi za juu Serikalini (tukijumuisha (naibu) Spika na Makamishna wa Mkoa), wabunge 39 hawakuuliza swali hata moja la msingi.

Kielelezo na. 5: Maswali ya msingi yaliyoulizwa na Mawaziri na Wabunge wa kawaida

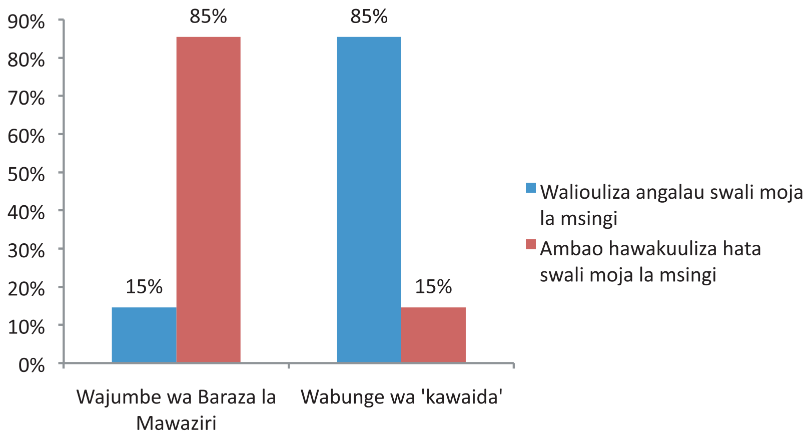

Chanzo: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).

Jambo la sita: Mheshimiwa Ndugai ndiye anayeongoza kwa ushiriki bungeni

Ili kutambua ushiriki wa wabunge kwa ujumla, hususan wasio kuwa wajumbe kwenye Baraza la Mawaziri, wasio Makamishna wa Mkoa ama Spika na Naibu wake, aina tatu ya ushiriki ilijumuishwa. Ujumuishwaji ulifanyika kwa kutizama ni mara ngapi Mbunge aliweza kuuliza maswali ya msingi, maswali ya nyongeza, na kuchangia hoja.

Kigezo hiki kinapotumika, Mh. Ndugai ndiye mwenye kuongoza kwa ushiriki akiwa ameshiriki mara 376: yakiwemo maswali ya msingi 29, maswali ya nyongeza 60 na akichangia hoja mara 287. Mbunge anaye fuatia kwa ushiriki ni Mh. Jenista Mhagama akifuatiwa na Mh. Wilbrod Slaa, Mh. Godfrey Zambi na Mh. Zitto Kabwe.

Jedwali na 1: Wabunge wanaoongoza kwa ushiriki Bungeni

	Job Yustino Ndugai	Jenista J. Mhagama	Dr.Wilbrod P. Slaa	Godfrey W. Zambi	Kabwe Z. Zitto
	CCM	CCM	CHADEMA	CCM	CHADEMA
Nafasi	1	2	3	4	5
Jumla	376	364	284	265	261
Kuchangia hoja	287	275	159	163	180
Maswali nyongeza	60	63	103	69	56
Maswali ya msingi	29	26	22	33	25

Chanzo: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).

Jambo la saba: Mheshimiwa Aziz ndio Mbunge mwenye ushiriki mdogo zaidi

Kwa kutumia kigezo kilekile kilichotumika kwenye jambo la 6, imeonekana kuwa Mh. Rostam Aziz wa CCM ndiye Mbunge mwenye ushiriki mdogo zaidi kati ya wabunge wa 'kawaida'. Mh Aziz ndiye mbunge pekee ambaye hakuchangia kwa namna yoyote ile katika kipindi chake chote cha miaka mitano bungeni. Wabunge wengine wenye ushriki mdogo ni Mh. Ali Suleiman, Mh Ali Ali, Mh. Salum Salum, na Mh Yusuf Makamba.

Jedwali Na. 2: Wabunge walioshiriki kwa uchache zaidi Bungeni.

					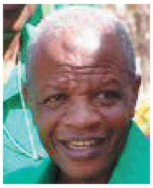
	Rostam A. Aziz	Ali H. Suleiman	Ali H. Ali	Salum K. Salum	Col.Lt.Yusuf Makamba
	CCM	CCM	CCM	CCM	CCM
Nafasi	267	266	265	264	263
Jumla	0	2	4	4	4
Kuchangia hoja	0	1	4	4	4
Maswali ya nyongeza	0	1	0	0	0
Maswali ya msingi	0	0	0	0	0

Chanzo: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).

3. Hitimisho

Taarifa hii imetumia taarifa huru zinazopatikana kwenye tovuti ya Bunge la Tanzania ili kutathmini ushiriki wa wabunge katika vikao 20 vya Bunge la 9 la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kati ya mwaka 2005 na 2010.

Imebainika kuwa Wabunge wamepishana sana katika ushiriki. Mh. Ndugai ndiye mwenye ushiriki wa juu zaidi akiwa na jumla ya ushiriki wa mara 379. Mbunge mwenye ushiriki mdogo zaidi ni Mh. Azizi ambaye hakuuliza swali wala kutoa mchango wowote Bungeni. Bila shaka, idadi ya ushiriki ni kiashiria kimojawapo tu cha utendaji kazi wa Mbunge. Majukumu mengine ni kufanya kazi kwenye Kamati za Bunge, na ushiriki kwa wananchi majimboni mwao. Hata hivyo, taarifa hii inawapa wananchi mtazamo muhimu wa kutathmini ni kwa jinsi gani Wabunge wamefanya kazi kwa ajili ya maslahi ya wananchi. Taarifa hii pia inatoa fursa kwa kila chama cha siasa na kwa kila Mbunge kufafanua zaidi ni kwa namna gani wamekuwa wakitumika kwa maslahi ya majimbo yao katika kipindi cha miaka mitano. Mijadala ya wazi ya namna hii ni muhimu kwa kukuza demokrasia, na uwajibikaji.

Kiambatanisho na.1: Nafasi ya Ushiriki wa Wabunge (Wabunge wasio na Nyadhifa muhimu Serikalini)

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
1	Job Yustino Ndugai	Me	CCM	Kongwa	29	60	287	376
2	Jenista Joakim Mhagama	Ke	CCM	Peramiho	26	63	275	364
3	Dr. Wilbrod Peter Slaa	Me	CHADEMA	Karatu	22	103	159	284
4	Godfrey Weston Zambi	Me	CCM	Mbozi Mashariki	33	69	163	265
5	Kabwe Zuberi Zitto	Me	CHADEMA	Kigoma Kaskazini	25	56	180	261
6	Diana Mkumbo Chilolo	Ke	CCM	Hana jimbo	41	88	120	249
7	Mgana Izumbe Msindai	Me	CCM	Iramba Mashariki	44	94	99	237
8	George Malima Lubeleje	Me	CCM	Mpwapwa	34	87	112	233
9	Juma Hassan Killimbah	Me	CCM	Iramba Magharibi	26	66	134	226
10	Susan Anselm Jerome Lyimo	Ke	CHADEMA	Hana jimbo	23	46	146	215
11	John Momose Cheyo	Me	UDP	Bariadi Mashariki	0	24	185	209
12	William Hezekia Shellukindo	Me	CCM	Bumbuli	40	59	108	207
13	Siraju Juma Kaboyonga	Me	CCM	Tabora Mjini	27	47	126	200
14	Said Amour Arfi	Me	CHADEMA	Mpanda Kati	26	69	104	199
15	Prof. Raphael Benedict Mwalyosi	Me	CCM	Ludewa	32	58	103	193
16	Mohamed Habib Juma Mnyaa	Me	CUF	Mkanyageni	15	69	102	186
17	Magdalena Hamis Sakaya	Ke	CUF	Hana	22	46	117	185
18	Hamad Rashid Mohamed	Me	CUF	Wawi	18	90	72	180
19	Salim Hemed Khamis	Me	CUF	Chambani	26	56	95	177
20	Lucy Fidelis Owenya	Ke	CHADEMA	Hana	29	43	99	171
21	John Paul Lwanji	Me	CCM	Manyoni Magharibi	30	30	109	169
22	Michael Lekule Laizer	Me	CCM	Longido	29	65	74	168
23	Stella Martin Manyanya	Ke	CCM	Hana	17	30	114	161
24	Mohamed Rished Abdallah	Me	CCM	Pangani	25	87	49	161
25	Lucas Lumambo Selelii	Me	CCM	Nzega	29	58	73	160
26	Zubeir Ali Maulid	Me	CCM	Kwamtipura	9	26	114	149
27	Bujiku Philip Sakila	Me	CCM	Kwimba	22	31	95	148
28	Emmanuel Jumanne Luhahula	Me	CCM	Bukombe	30	45	71	146
29	Mhonga Said Ruhwanya	Ke	CHADEMA	Hana	30	41	74	145
30	Esther Kabadi Nyawazwa	Ke	CCM	Hana	20	72	52	144
31	Ruth Blasio Msafiri	Ke	CCM	Muleba Kaskazini	20	28	92	140

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
32	Herbert James Mntangi	Me	CCM	Muheza	34	33	71	138
33	George Boniface Simbachawene	Me	CCM	Kibakwe	24	55	57	136
34	Vita Rashid Kawawa	Me	CCM	Namtumbo	25	55	55	135
35	Benson Mwailugula Mpesya	Me	CCM	Mbeya Mjini	28	42	63	133
36	Aloyce Bent Kimaro	Me	CCM	Vunjo	24	48	61	133
37	Raynald Alfons Mrope	Me	CCM	Masasi	24	47	58	129
38	Paul Peter Kimiti	Me	CCM	Sumbawanga Mjini	24	24	79	127
39	Hafidh Ali Tahir	Me	CCM	Dimani	25	68	34	127
40	Savelina Silvanus Mwijage	Ke	CUF	Hana	22	26	78	126
41	Fuya Godwin Kimbita	Me	CCM	Hai	21	29	75	125
42	Martha Mosses Mlata	Ke	CCM	Hana	14	32	79	125
43	Dr. Chrisant Majiyatanga Mzindakaya	Me	CCM	Kwela	27	47	50	124
44	Castor Raphael Ligallama	Me	CCM	Kilombero	24	24	76	124
45	Mohamed Hamisi Missanga	Me	CCM	Singida Kusini	17	26	80	123
46	Omar Shabani Kwaangw'	Me	CCM	Babati Mashariki	19	24	78	121
47	Halima James Mdee	Ke	CHADEMA	Hana	26	30	64	120
48	Paschal Constantine Degera	Me	CCM	Kondoa South	36	37	46	119
49	Mussa Azan Zungu	Me	CCM	Ilala	23	35	59	117
50	Khalifa Suleiman Khalifa	Me	CUF	Gando	20	57	39	116
51	Andrew John Chenge	Me	CCM	Bariadi Magharibi	0	0	116	116
52	Felix Ntibenda Kijiko	Me	CCM	Muhambwe	22	20	72	114
53	Mwanne Ismaily Mchemba	Ke	CCM	Hana	19	33	61	113
54	Gosbert Begumisa Blandes	Me	CCM	Karagwe	28	25	60	113
55	Stanley Jilaoneka Yono Kevela	Me	CCM	Njombe Magharibi	23	27	62	112
56	Ponsiano Damiano Nyami	Me	CCM	Nkasi	22	54	36	112
57	Jacob Dalali Shibiliti	Me	CCM	Misungwi	25	25	62	112
58	Faida Mohamed Bakar	Ke	CCM	Hana	23	57	31	111
59	Mkiwa Adam Kimwanga	Ke	CUF	Hana	18	22	67	107
60	Pindi Hazara Chana	Ke	CCM	Hana	25	12	69	106
61	Daniel Nicodem Nsanzugwanko	Me	CCM	Kasulu East	11	15	79	105
62	Prof. Idris Ali Mtulia	Me	CCM	Rufiji	15	15	75	105
63	James Daudi Lembeli	Me	CCM	Kahama	26	40	38	104
64	Mbaruk Kassim Mwandoro	Me	CCM	Mkinga	27	23	52	102

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
65	Mgeni Jadi Kadika	Ke	CUF	Hana	30	24	47	101
66	Mwanawetu Said	Ke	CUF	Hana	12	29	59	100
67	Dr. Guido Gorogolio Sigonda	Me	CCM	Songwe	22	17	61	100
68	Clemence Beatus Lyamba	Me	CCM	Mikumi	19	17	63	99
69	Masolwa Cosmas Masolwa	Me	CCM	Bububu	29	20	50	99
70	Mwadini Abbas Jecha	Me	CUF	Wete	17	17	65	99
71	Ania Said Chaurembo	Ke	CUF	Hana	24	31	43	98
72	Peter Joseph Serukamba	Me	CCM	Kigoma Mjini	12	26	60	98
73	Fatma Abdallah Mikidadi	Ke	CCM	Hana	13	24	60	97
74	Shoka Khamis Juma	Me	CUF	Micheweni	28	26	42	96
75	Charles N. Keenja	Me	CCM	Ubungo	22	19	54	95
76	Nuru Awadhi Bafadhili	Ke	CUF	Hana	15	26	53	94
77	Sijapata Fadhili Nkayamba	Ke	CCM	Hana	23	30	41	94
78	Riziki Omar Juma	Ke	CUF	Hana	21	27	46	94
79	Dr. Luka Jelas Siyame	Me	CCM	Mbozi Magharibi	12	16	66	94
80	Victor Kilasile Mwambalaswa	Me	CCM	Lupa	32	24	38	94
81	Dr. Raphael Masunga Chegeni	Me	CCM	Busega	20	36	38	94
82	Dr. Harrison George Mwakyembe	Me	CCM	Kyela	14	16	63	93
83	Zaynab Matitu Vulu	Ke	CCM	Hana	6	27	59	92
84	Anne Kilango Malecela	Ke	CCM	Same Mashariki	24	36	32	92
85	Vedastusi Mathayo Manyinyi	Me	CCM	Musoma Mjini	15	26	51	92
86	Vuai Abdallah Khamis	Me	CCM	Magogoni	18	16	57	91
87	Dr. Binilith Satano Mahenge	Me	CCM	Makete	16	25	50	91
88	Dr. Samson Ferdinand Mpanda	Me	CCM	Kilwa Kaskazini	10	27	53	90
89	James Philipo Musalika	Me	CCM	Nyang'hwale	27	39	24	90
90	Margreth Agness Mkanga	Ke	CCM	Hana	20	14	56	90
91	Hassan Chande Kigwalilo	Me	CCM	Liwale	26	31	32	89
92	Dr. Ali Tarab Ali	Me	CUF	Konde	17	27	45	89
93	Janeth Mourice Massaburi	Ke	CCM	Hana	17	12	58	87
94	Teddy Louise Kasella-Bantu	Ke	CCM	Bukene	11	25	50	86
95	Dr. Charles Ogesa F. Mlingwa	Me	CCM	Shinyanga Mjini	11	15	59	85
96	Mwinchoum Abdulrahman Idd Msomi	Me	CCM	Kigamboni	21	14	50	85
97	Maria Ibeshi Hewa	Ke	CCM	Hana	17	18	49	84
98	Juma Abdallah Njwayo	Me	CCM	Tandahimba	18	23	43	84
99	Felister Aloyce Bura	Ke	CCM	Hana	10	18	55	83

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
100	Christopher Olonyokie Ole-Sendeka	Me	CCM	Simanjiro	4	17	62	83
101	Stephen Jones Galinoma	Me	CCM	Kalenga	22	15	44	81
102	Jackson Muvangila Makwetta	Me	CCM	Njombe Kaskazini	17	27	36	80
103	Amb. Getrude Ibengwe Mongella	Ke	CCM	Ukerewe	0	22	58	80
104	Ludovick John Mwananzila	Me	CCM	Kalambo	15	23	42	80
105	Aziza Sleyum Ally	Ke	CCM	Hana	17	16	46	79
106	Manju Salum Omar Msambya	Me	CCM	Kigoma South	0	32	47	79
107	Dr. Zainab Amir Gama	Ke	CCM	Kibaha	7	26	45	78
108	Ernest Gakeya Mabina	Me	CCM	Geita	23	35	20	78
109	Janet Bina Kahama	Ke	CCM	Hana	24	23	30	77
110	Cynthia Hilda Ngoye	Ke	CCM	Hana	14	26	37	77
111	Estherina Julio Kilasi	Ke	CCM	Mbarali	8	22	46	76
112	Ali Khamis Seif	Me	CUF	Mkoani	10	11	55	76
113	Rosemary Kasimbi Kirigini	Ke	CCM	Hana	17	20	39	76
114	Suleiman Omar Kumchaya	Me	CCM	Lulindi	16	19	41	76
115	Martha Jachi Umbulla	Ke	CCM	Hana	20	24	32	76
116	Dr. Festus Bulugu Limbu	Me	CCM	Magu	20	21	35	76
117	Capt. John Damiano Komba	Me	CCM	Mbinga Magharibi	18	27	31	76
118	Grace Sindato Kiwelu	Ke	CHADEMA	Hana	11	24	40	75
119	Athumani Saidi Janguo	Me	CCM	Kisarawe	9	14	52	75
120	Mossy Suleiman Mussa	Me	CCM	Mfenesini	32	17	26	75
121	Ambassador Abdi Hassan Mshangama	Me	CCM	Lushoto	24	11	40	75
122	Haroub Said Masoud	Me	CCM	Koani	16	35	24	75
123	Wilson Mutagaywa Masilingi	Me	CCM	Muleba South	6	9	60	75
124	Masoud Abdallah Salim	Me	CUF	Mtambile	17	12	45	74
125	Kaika Saning'o Telele	Me	CCM	Ngorongoro	16	29	29	74
126	Frederick Mwita Werema	Me	CCM	Ex-officio Member	0	0	73	73
127	Prof. Philemon Mikol Sarungi	Me	CCM	Rorya	9	7	57	73
128	Hasnain Gulamabbas Dewji	Me	CCM	Kilwa Kusini	23	23	26	72
129	Bakari Shamis Faki	Me	CUF	Ole	24	15	33	72
130	Ameir Ali Ameir	Me	CCM	Fuoni	11	5	56	72
131	Beatrice Matumbo Shellukindo	Ke	CCM	Kilindi	6	12	54	72
132	Dorah Herial Mushi	Ke	CCM	Hana	15	12	45	72
133	Juma Said Omar	Me	CUF	Mtambwe	12	7	53	72

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
134	Gaudence Cassian Kayombo	Ke	CCM	Mbinga Mashariki	12	17	42	71
135	Ramadhani Athumani Maneno	Me	CCM	Chalinze	14	27	30	71
136	Ephraim Nehemia Madeje	Me	CCM	Dodoma Mjini	18	19	34	71
137	Mohammed Rajab Soud	Me	CCM	Jang'ombe	13	32	25	70
138	Hemed Mohammed Hemed	Me	CUF	Chonga	4	1	65	70
139	Yahya Kassim Issa	Me	CCM	Chwaka	20	40	10	70
140	Hamza Abdallah Mwenegoha	Me	CCM	Morogoro Kusini	9	9	51	69
141	Khadija Salum Ally Al-Qassmy	Ke	CUF	Hana	2	3	64	69
142	Mtutura Abdallah Mtutura	Me	CCM	Tunduru	10	18	40	68
143	Mzee Ngwali Zubeir	Me	CCM	Mkwajuni	25	34	9	68
144	Dr. Juma Alifa Ngasongwa	Me	CCM	Ulanga Magharibi	0	2	66	68
145	Lediana Mafuru Mng'ong'o	Ke	CCM	Hana	6	31	30	67
146	Damas Pascal Nakei	Me	CCM	Babati Magharibi	20	15	32	67
147	Abdul Jabiri Marombwa	Me	CCM	Kibiti	14	12	41	67
148	Basil Pesambili Mramba	Me	CCM	Rombo	7	10	48	65
149	Idd Mohamed Azzan	Me	CCM	Kinonndoni	6	12	46	64
150	Richard Mganga Ndassa	Me	CCM	Sumve	18	13	33	64
151	Devota Mkuwa Likokola	Ke	CCM	Hana	13	24	27	64
152	John Samwel Malecela	Me	CCM	Mtera	1	44	19	64
153	Laus Omar Mhina	Me	CCM	Korogwe Vijijini	25	13	26	64
154	Dr. Abdallah Omar Kigoda	Me	CCM	Handeni	12	10	42	64
155	Said Juma Nkumba	Me	CCM	Sikonge	18	24	21	63
156	Philemon Ndesamburo	Me	CHADEMA	Moshi Mjini	19	17	26	62
157	Shally Josepha Raymond	Ke	CCM	Hana	6	14	42	62
158	Charles Muguta Kajege	Me	CCM	Mwibara	9	7	46	62
159	Fatma Mussa Maghimbi	Ke	CUF	ChakeChake	23	15	24	62
160	Zuleikha Yunus Haji	Ke	CCM	Hana	14	10	37	61
161	Ibrahim Mohamed Sanya	Me	CUF	MjiMkongwe	12	19	30	61
162	Charles Mwera Nyanguru	Me	CHADEMA	Tarime	8	7	46	61
163	Lazaro Samuel Nyalandu	Me	CCM	Singida North	16	24	20	60
164	Bernadeta Kasabago Mushashu	Ke	CCM	Hana	6	6	48	60
165	Zakia Hamdani Meghji	Ke	CCM	Hana	0	0	59	59
166	Maida Hamad Abdallah	Ke	CCM	Hana	14	9	36	59
167	Dunstan Daniel Mkapa	Me	CCM	Nanyumbu	20	19	19	58
168	Benito William Malangalila	Me	CCM	Mufindi Kusini	15	13	29	57

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
169	Luhaga Joelson Mpina	Me	CCM	Kisesa	9	11	37	57
170	Fred Mpendazoe Tungu	Me	CCM	Kishapu	17	11	29	57
171	Anna Richard Lupembe	Ke	CCM	Hana	13	18	26	57
172	Mariam Reuben Kasembe	Ke	CCM	Hana	17	16	23	56
173	Dr. Ibrahim Said Msabaha	Me	CCM	Kibaha Vijijini	3	2	50	55
174	Eliatta Nandumpe Switi	Ke	CCM	Hana	7	16	32	55
175	Anna Maulidah Komu	Ke	CHADEMA	Hana	6	8	40	54
176	Anastazia James Wambura	Ke	CCM	Hana	7	5	41	53
177	Dr. Omari Mzeru Nibuka	Me	CCM	Morogoro Mjini	8	8	37	53
178	Mariam Salum Mfaki	Ke	CCM	Hana	6	7	37	50
179	Mudhihir Mohamed Mudhihir	Me	CCM	Mchinga	0	18	31	49
180	Elizabeth nkunda Batenga	Ke	CCM	Hana	4	17	27	48
181	Parmukh Singh Hoogan	Me	CCM	Kikwajuni	23	18	7	48
182	Meryce Mussa Emmanuel	Ke	CUF	Hana	5	15	28	48
183	Dr. Anthony Mwandu Diallo	Me	CCM	Ilemela	0	4	43	47
184	Omar Ali Mzee	Me	CUF	Kiwani	11	7	29	47
185	Lucy Thomas Mayenga	Ke	CCM	Hana	11	14	21	46
186	Brg. Gen. Hassan Athumani Ngwilizi	Me	CCM	Mlalo	5	5	36	46
187	Kilontsi Muhama Mporogomyi	Me	CCM	Kasulu Magharibi	10	8	28	46
188	Abubakar Khamis Bakary	Me	CUF	Hana	5	9	31	45
189	Kidawa Hamid Salehe	Ke	CCM	Hana	13	11	21	45
190	Tatu Musa Ntimizi	Ke	CCM	Igalula	8	6	30	44
191	Ahmed Ally Salum	Me	CCM	Solwa	12	17	15	44
192	Nazir Mustafa Karamagi	Me	CCM	Bukoba Vijijini	0	1	42	43
193	Josephine Johnson Genzabuke	Ke	CCM	Hana	9	19	14	42
194	Ali Said Salim	Me	CUF	Ziwani	14	19	8	41
195	Abdulkarim Esmail Hassan Shah	Me	CCM	Mafia	5	16	20	41
196	Eustace Osler Katagira	Me	CCM	Kyerwa	0	0	41	41
197	Feteh Saad Mgeni	Me	CCM	Bumbwini	8	10	23	41
198	Dr. Haji Mwita Haji	Me	CCM	Muyuni	8	9	23	40
199	Mohamed Said Sinani	Me	CCM	Mtwara Mjini	14	9	17	40
200	Ussi Ame Pandu	Me	CCM	Mtoni	11	7	22	40
201	Prof. Feethan Philipo Banyikwa	Me	CCM	Ngara	16	3	20	39
202	Kheri Khatib Ameir	Me	CCM	Matemwe	9	7	23	39

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
203	Elisa David Mollel	Me	CCM	Arumeru Magharibi	11	7	19	37
204	Benedict Ngalama Ole-Nangoro	Me	CCM	Kiteto	3	4	29	36
205	Harith Bakari Mwapachu	Me	CCM	Tanga	0	0	36	36
206	Joseph James Mungai	Me	CCM	Mufindi Kaskazini	0	2	34	36
207	Ame Pandu Ame	Me	CCM	Nungwi	14	9	12	35
208	Fatma Abdulhabib Fereji	Ke	CUF	Hana	6	5	22	33
209	Florence Essa Kyendesya	Ke	CCM	Hana	3	4	26	33
210	Mwaka Abdulrahaman Ramadhan	Ke	CCM	Hana	14	9	10	33
211	Al-Shymaa John Kwegyir	Ke	CCM	Hana	2	5	26	33
212	Mohammed Amour Chombon	Me	CCM	Magomeni	10	10	12	32
213	Salim Abdallah Khalfan	Me	CUF	Tumbe	8	5	18	31
214	Riziki Said Lulida	Ke	CCM	Hana	5	7	19	31
215	John Magale Shibuda	Me	CCM	Maswa	0	0	30	30
216	Mwajuma Hassan Khamis	Ke	CUF	Hana	5	0	24	29
217	Haji Juma Sereweji	Me	CCM	Mwanakwerekwe	6	8	15	29
218	Abdisalaam Issa Khatib	Me	CCM	Makunduchi	0	0	29	29
219	Rita Louise Mlaki	Ke	CCM	Kawe	2	8	18	28
220	Ali Juma Haji	Me	CCM	Chaani	4	3	21	28
221	Fatma Othman Ali	Ke	CCM	Hana	6	6	14	26
222	Ahmed Mabkhut Shabiby	Me	CCM	Gairo	6	5	15	26
223	Rajab Ahmad Juma	Me	CCM	Tumbatu	9	2	15	26
224	Gideon Asimulike Cheyo	Me	CCM	Ileje	0	0	25	25
225	Abbas Zuberi Mtemvu	Me	CCM	Temeke	0	2	23	25
226	Issa Kassim Issa	Me	CCM	Mpendae	5	5	15	25
227	Dr. Rev. Getrude Rwakatare	Ke	CCM	Hana	6	1	17	24
228	Ismail Jussa Ladhu	Me	CUF	Hana	0	5	19	24
229	Halima Omar Kimbau	Ke	CCM	Hana	0	4	20	24
230	Edward Ngoyai Lowassa	Me	CCM	Monduli	0	0	23	23
231	Mohamed Ali Said	Me	CCM	Mgogoni	12	1	10	23
232	Kiumbwa Makame Mbaraka	Ke	CCM	Hana	1	0	21	22
233	Anna Margareth Abdallah	Ke	CCM	Hana	0	1	21	22
234	Nimrod Elirehema Mkono	Me	CCM	Musoma Vijijini	1	1	19	21
235	Bahati Ali Abeid	Ke	CCM	Hana	4	4	13	21
236	Samuel Mchele Chitalilo	Me	CCM	Buchosa	7	1	13	21

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongeza	Michango	Jumla
237	Oscar Rwegasira Mukasa	Me	CCM	Biharamulo Magharibi	3	9	8	20
238	Joyce Martin Masunga	Ke	CCM	Hana	1	2	15	18
239	Zabein Muhaji Mhita	Me	CCM	Kondoa Kaskazini	1	4	13	18
240	Rev. Luckson Ndaga Mwanjale	Me	CCM	Mbeya Vijijini	0	5	13	18
241	Lolesia Jeremiah Bukwimba	Ke	CCM	Busanda	3	3	11	17
242	Asha Mshimba Jecha	Ke	CCM	Hana	1	0	15	16
243	Col. Saleh Ali Farrah	Me	CCM	Raha Leo	3	3	9	15
244	Mwanakhamis Kassim Said	Ke	CCM	Hana	6	0	9	15
245	Felix Christopher Mrema	Me	CCM	Arusha	0	0	15	15
246	Joyce Nhamanilo Machimu	Ke	CCM	Hana	2	1	12	15
247	Sameer Ismail Lotto	Me	CCM	Morogoro -Kusini -Mashariki	0	2	12	14
248	Thomas Apson Mwang'onda	Me	CCM	Hana	0	0	13	13
249	Fatma Abdalla Tamim	Ke	CCM	Hana	3	1	8	12
250	Suleiman Ahmed Saddiq	Me	CCM	Mvomero	0	2	9	11
251	Ali Ameir Mohamed	Me	CCM	Donge	5	3	3	11
252	Salim Yussuf Mohamed	Me	CUF	Kojani	0	0	11	11
253	Hadija Saleh Ngozi	Ke	CCM	Hana	2	0	9	11
254	Mohammed Gulam Dewji	Me	CCM	Singida Mjini	7	0	3	10
255	Janeth Zebedayo Mbene	Ke	CCM	Hana	0	1	9	10
256	William Jonathan Kusila	Me	CCM	Bahi	0	1	8	9
257	Kingunge Ngombale-Mwiru	Me	CCM	Hana	0	0	7	7
258	Omar Sheha Mussa	Me	CCM	Chumbuni	0	0	7	7
259	Abdallah Salum Sumry	Me	CCM	Mpanda Magharibi	0	0	7	7
260	Juma Suleiman N'hunga	Me	CCM	Dole	0	2	4	6
261	Halima Mohammed Mamuya	Ke	CCM	Hana	2	0	4	6
262	Hassan Rajab Khatib	Me	CCM	Amani	0	0	6	6
263	Col.Lt. Yusufu Makamba	Me	CCM	Hana	0	0	4	4
264	Salum Khamis Salum	Me	CCM	Meatu	0	0	4	4
265	Ali Haji Ali	Me	CCM	Hana	0	0	4	4
266	Ali Haroon Suleiman	Me	CCM	Hana	0	1	1	2
267	Rostam Abdulrasul Aziz	Me	CCM	Igunga	0	0	0	0

Chanzo: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).

Kiambatanisho na. 2: Nafasi ya ushiriki wa Wabunge (Wabunge wenye Nyadhifa za juu Serikalini)

Nafasi	Jina	Jinsia	Chama	Jimbo	Wadhifa	Maswali ya msingi	Maswali ya nyongesa	Michango	Jumla
1	Samuel John Sitta	Me	CCM	Urambo Mashariki	Spika	0	0	829	829
2	Anne Semamba Makinda	Ke	CCM	Njombe Kusini	Naibu spika	0	0	682	682
3	William Mganga Ngeleja	Me	CCM	Sengerema	Waziri	3	7	166	176
4	Stephen Masatu Wasira	Me	CCM	Bunda	Waziri	0	0	165	165
5	Prof. David Homeli Mwakyusa	Me	CCM	Rungwe Magharibi	Waziri	0	0	144	144
6	Prof. Jumanne Abdallah Maghembe	Me	CCM	Mwanga	Waziri	0	0	143	143
7	Dr. Mary Michael Nagu	Ke	CCM	Hanang	Waziri	0	0	126	126
8	Dr. Shukuru Jumanne Kawambwa	Me	CCM	Bagamoyo	Waziri	0	0	119	119
9	Prof. Mark James Mwandosya	Me	CCM	Rungwe Mashariki	Waziri	0	0	118	118
10	Shamsa Selengia Mwangunga	Ke	CCM	Hana	Waziri	0	0	115	115
11	Mustafa Haidi Mkulo	Me	CCM	Kilosa	Waziri	0	0	112	112
12	Philip Sang'ka Marmo	Me	CCM	Mbulu	Waziri	0	0	109	109
13	Dr.John Pombe Joseph Magufuli	Me	CCM	Biharamulo Mashariki	Waziri	0	0	91	91
14	Capt. John Zefania Chiligati	Me	CCM	Manyoni Mashariki	Waziri	0	0	90	90
15	Ezekiel Magolyo Maige	Me	CCM	Msalala	Naibu Waziri	14	25	48	87
16	Margaret Simwanza Sitta	Ke	CCM	Hana	Waziri	0	0	83	83
17	Lawrence Kego Masha	Me	CCM	Nyamagana	Waziri	0	0	75	75
18	Hawa Abdulrahman Ghasia	Ke	CCM	Mtwara Vijijini	Waziri	0	0	74	74
19	Aggrey Deaisile Joshua Mwanri	Me	CCM	Siha	Naibu Waziri	15	13	40	68
20	Prof. Juma Athuman Kapuya	Me	CCM	Urambo Magharibi	Waziri	0	0	68	68
21	Prof. Peter Mahamudu Msolla	Me	CCM	Kilolo	Waziri	0	0	63	63
22	Capt. George Huruma Mkuchika	Me	CCM	Newala	Waziri	12	15	31	58
23	Mwantumu Bakari Mahiza	Ke	CCM	Hana	Naibu Waziri	0	0	57	57
24	Mathias Meinrad Chikawe	Me	CCM	Nachingwea	Waziri	0	0	52	52
25	Bernard Kamillius Membe	Me	CCM	Mtama	Waziri	0	0	49	49
26	Omar Yussuf Mzee	Me	CCM	Kiembesamaki	Naibu Waziri	0	0	49	49
27	Christopher Kajoro Chiza	Me	CCM	Buyungu	Naibu Waziri	0	0	49	49

28	Dr.Batildan Salha Burian	Ke	CCM	Hana	Waziri	0	0	47	47
29	Adam Kighoma Ali Malima	Me	CCM	Mkuranga	Naibu Waziri	1	3	39	43
30	Dr. Diodorus Buberwa Kamala	Me	CCM	Nkenge	Waziri	0	0	42	42
31	Mizengo Kayanza Peter Pinda	Me	CCM	Mpanda Mashariki	Waziri Mkuu	0	0	40	40
32	Dr. Aisha Omar Kigoda	Ke	CCM	Hana	Naibu Waziri	0	0	38	38
33	Dr. James Mnanka Wanyancha	Me	CCM	Serengeti	Naibu Waziri	7	7	24	38
34	Celina Ompeshi Kombani	Ke	CCM	Ulanga Mashariki	Waziri	0	0	34	34
35	Dr. Hussein Ali Mwinyi	Me	CCM	Kwahani	Waziri	0	0	34	34
36	Joel Nkaya Bendera	Me	CCM	Korogwe Mashariki	Naibu Waziri	0	0	32	32
37	Dr. Lucy Sawere Nkya	Ke	CCM	Hana	Naibu Waziri	3	6	21	30
38	Dr. Milton Makongoro Mahanga	Me	CCM	Ukonga	Naibu Waziri	0	0	28	28
39	Mohamed Aboud Mohamed	Me	CCM	Hana	Naibu Waziri	0	0	27	27
40	Sophia Mattayo Simba	Ke	CCM	Hana	Waziri	0	0	27	27
41	Dr. Cyril August Chami	Me	CCM	Moshi Vijijini	Naibu Waziri	0	0	26	26
42	Dr. David Mathayo David	Me	CCM	Same Magharibi	Naibu Waziri	0	0	25	25
43	Muhammed Seif Khatib	Me	CCM	Uzini	Waziri	0	0	25	25
44	Dr. Maua Abeid Daftari	Ke	CCM	Hana	Naibu Waziri	0	0	24	24
45	Gaudentia Mugosi Kabaka	Ke	CCM	Hana	Naibu Waziri	0	0	23	23
46	Ambassador Hamis Suedi Kagasheki	Me	CCM	Bukoba Mjini	Naibu Waziri	0	0	20	20
47	Dr. James Alex Msekela	Me	CCM	Tabora Kaskazini	Mkuu wa Mkoa	0	0	19	19
48	Hezekiah Ndahani Chibulunje	Me	CCM	Chilonwa	Naibu Waziri	0	0	15	15
49	Dr. Emmanuel John Nchimbi	Me	CCM	Songea Mjini	Naibu Waziri	0	0	15	15
50	Dr. Christine G. Ishengoma	Ke	CCM	Hana	Mkuu wa Mkoa	0	0	13	13
51	Mohammed Abdi Abdulaziz	Me	CCM	Lindi Mjini	Mkuu wa Mkoa	0	0	13	13
52	Jeremiah Solomon Sumari	Me	CCM	Arumeru Mashariki	Naibu Waziri	0	0	10	10
53	Ambassador Seif Ali Iddi	Me	CCM	Kitope	Naibu Waziri	0	0	8	8
54	William Vangimembe Lukuvi	Me	CCM	Isman	Mkuu wa Mkoa	0	0	7	7
55	Monica Ngezi Mbega	Me	CCM	Iringa Mjini	Mkuu wa Mkoa	0	0	6	6

Chanzo: Tovuti ya Bunge la Tanzania (www.bunge.go.tz).